

парламентъ той биде отхвърленъ. Тая резолюция още на 11. II. се съобщи на О. Н. Съ същата нота се искаше вписването на тоя въпросъ въ дневния редъ на най-близката априлска сесия на О. Н.

Нотата мотивираше отвърлянето на протокола поради липсата на пълномощие да се впише въ него клауза чрезъ която той да се счита въ сила съ самото му подписване. Това било противно на парламентарната практика за международнитѣ актове въ Гърция. Съ същата се декларираше още, че съдържанието на протокола противоречелъ на общитѣ постановления на договоритѣ за малцинствата, при все че протокола само разширяваше приложението на тия постановления, безъ да съдържа нито една клауза противна на тѣхъ. Най-после грѣцката нота сочеше на предвидената въ протокола процедура, като на несъвмѣстима съ общеприетия принципъ, споредъ, който постановленията въ договоритѣ за малцинствата изключвала всѣкаква намеса въ вжтрешнитѣ работи на държавата.

Тая нота биде докладвана отъ английския делегатъ г. Чемберлейнъ на Съвета на О. Н. Вмѣсто едно радикално разрешение на поставения въпросъ, съ който не по-малко бѣше заангажирано самото О. Н., по предложение на докладчика (Чемберлейнъ) избра се единъ срѣденъ пжтъ задължавайки грѣцкото правителство да даде отговоръ на въпроситѣ :

1.- Кой сж мѣрkitѣ, които то е взело отъ 29.IX. 1924 год. насамъ, за да приложи постановленията на договора за малцинствата ;

2.- Каква ще бжде въ бждаще програмата му на действие въ случай, че то не е могло да приложи напълно постановленията на договора ;

3.- Какви сж споредъ мнението на грѣцкото правителство нуждитѣ на малцинствата говорящи славянски езикъ (?), по отношение на религията и просветата и кои сж специалнитѣ мѣрки, които Гърция е възприела или мисли да възприеме, за да задоволи тия нужди ?

Грѣцкото правителство не закжснѣ да даде единъ колкото незадоволителенъ толкова и въ общи фрази отговоръ, който застави Съвета да поиска допълнителни обяснения. Въ грѣцкия отговоръ се казваше, че българскитѣ малцинства се ползватъ съ еднакви права, както и другитѣ малцинства. Това се провергаваше обаче, отъ понататѣшното съдържание на сжщия отговоръ въ който се признаваше, че грѣцкото правителство едва сега възнамерявало да разпростре свободата на изборъ за свещеници върху малцинствата въ новитѣ провинции. А дали щѣше да бжде изпълнено и кога това намерение, остана висящъ въпроса. Сжщо така и декларацията на г. Какламаносъ, че били взети мѣрки за отварянето на училища за „малцинствата говорящи славянски езикъ“ не можеше да се счита като сериозна, защото славянския езикъ не се говори никжде, а се употребява при черковнослужението. Ясно е, че съ тоя изразъ отново старателно се избѣгваше да се признае, че въ днешна Гърция има малцинства говорящи български езикъ, отъ тукъ и преследването на ония, които биха се казали, че сж българи. Най-после твърдението на грѣцкото правителство, че процесътъ на изселването билъ попречилъ да се установи до сега где имало компактни маси отъ славянски малцинства, за да имъ се дадело възможность да си отворятъ училища и църкви остава твърде голословно.

Отъ изложеното до тукъ още единъ пжтъ се подчерта нежеланието на грѣцкото правителство, помимо всички договорни ангажименти да промени отношениата си спрямо малцинствата, специално българскитѣ. Принудени последнитѣ да живѣятъ постоянно въ тероръ и гонения тѣ продължаватъ да напушатъ огнищата си и преминаватъ границитѣ на България, за да намѣрятъ сносенъ животъ.

Положението на останалитѣ българи въ границитѣ на Югославия и Румѣния¹⁾ не бе по-добро отъ това на тия въ Гърция. Поради това и тѣ постоянно напушатъ предѣлитѣ имъ. Тоя голѣмъ напливъ отъ бежанци създаде т. н. *бежански въпросъ*.

Патриаршия, който посещава грѣцка черква и училище е гъркъ. Отъ тамъ и въ първата грѣцка Конституция отъ 1862 г. въ чл. 2 се казва : „Всички жители на Гърция, които вѣрватъ въ Исуса Христа, сж елини“. Предтеча на тая идея е Фенеръ отъ гдето грѣцкото духовенство, подпомагано отъ турскитѣ власти водеше усилено погрѣчването на българскитѣ елементъ. А когато въ 870 г. се учреди българска автономна църква, две години по късно грѣцкитѣ духовни власти свикаха въ Цариградъ — Вселенски Сѣборъ, който признае „схизмата“. Ето защо и днесъ грѣцитѣ не признаватъ въ своята територия съществуването на българитѣ, като малцинства. Тѣ сж за тѣхъ най-много „българо-гласни“, „славяно-гласни“ и пр. Дори циганитѣ християни сж за тѣхъ елени отъ цигански произходъ.

¹⁾ Едвамъ напоследкъ 4 български училища сж били отново отворени. Останалитѣ обаче въ градоветѣ и селата на Добруджа стоятъ затворени. Сжщо всички черкви. Въ последнитѣ българскитѣ свещеници могатъ само да участвуватъ въ съслужение съ румѣнскитѣ духовни лица, като помощници. Особено тежкъ е режимътъ установенъ съ закона отъ 1924 год. за опитрането на румѣнско поданство. На по-голѣмата частъ отъ българското население, то се отказва, подъ разни предлози, земитѣ имъ се отчуждаватъ за безценкъ, а тѣ биватъ прогонвани отъ предѣлитѣ на нова Румѣния.